

Rede
Kiel, 02.11.2015

Pressesprecher Per Dittrich, Tel. (04 31) 988 13 83

Düsternbrooker Weg 70
24105 Kiel

Tel. (04 31) 988 13 80
Fax (04 31) 988 13 82

Norderstraße 74
24939 Flensburg

Tel. (04 61) 144 08 300
Fax (04 61) 155 08 305

E-Mail: info@ssw.de

En identifikatsjoonfiguur fort fraschweesen

*Gröötnise tu forstaling foont bök am Berthold Bahnsen di 31.10.2015 önjt
Andersenhüs önj Risem-Loonham*

Liiw familie Bahnsen, liiwe geeste, liiw följken,

ik fröi me oueremätje, dåt ik diling da gröötnise foon e SSW önj e loondäi ouerbränge koon. Berthold Bahnsen heet 20 iir lung loondäismoon for e SSW wään än as deerma uk en fäärend repräsentant for e frasch tradition banerfor foon e SSW. Deer ütouer as´r natörlik uk en repräsentant for e SSW-politik önj möre iirtiinde wään än hi hiirt tu da grute persöonlikhäide, wat et politisch laawen än et loondäisårbe önj sin tid präaged häawe.

Än likes koon ik ai bütenam, sin wirken for da frasche önj e fokus tu naamen. As hi mat årbe önj e loondäi begand - 1947 - wjarn da biise struuminge önj e frasch bewääging ouerhood ai iinjs am e status fort frasch. Hi heet natörlik en riin frasch grünpositsjoon innümen - jüst sü as åål da natsjonaale frasche. Frasch as frasch än as likberuchtied ma tjüsch än dånsch. Sü iinjfåch wus et!

Dåt et jarst partaiprogram foon e SSW uk krååwed, dåt da tra språke än trii kultuure önjt gränslönj likberuchtied weese schön, heet was uk wat ma Berthold Bahnsen än sin mastridere tu douen. Dåtdeer krååw än di fakt, dåt e SSW likberuchtied foon dånsche än frasche grünläid wörden as, heet uk en rul spaald, as eefter e leest loondäiswool iinj e SSW klååged wörden as. Deer as näämlik säid wörden, dåt e SSW duch ai uk frasche inträse ferteese koon. Et

loonsferfootingsrucht heet gâns klåår önjerkånd, dåt e SSW e partai foon e dânsche än e natsjonaale frasche as. Än grün wus et partaiprogram; en ouderen grün wus ouers uk, dåt et åltens frasche repräsentante önj e SSW jääwen heet än jeeft. Än, dåt et sügoor mååst tiin iir jääwen heet, weer e SSW önj e loondäi bloots foon en fraschen repräsentird wus – foon Berthold Bahnsen. Sütuseeden, as et politisch schååfen foon Berthold Bahnsen uk diling nuch huuchaktuäl!

Sin strääwen fort frisch wus ouers uk ordi uner influus foon da probleeme foon sin tid. Klåår, följik schölj ham am e frasche språke än kultur kumere. Än dåt dâi hi uk. Ouers jütids schind et nuch wichtier tu weesen än schååf da ökonomische grünlååge, dåt följik ouerhood fernunfti laawe köö. Följik schal je ai ferjesse, dåt da manschne eefter e tweede wråålskrich ninte häin än et jüst uk önj Nordfraslönj uk nuch önj da süstier, söömtier än tachtier iirnge maner arbe jäif as oudere stäägne. Deerfor wus et klåår for ham, dåt da frasche bloots en tukamst önj e äin hiimstioun häin, wan et uk ökonomisch bärjap ging. Dåt wus was uk en grün deerfor, weeram hi seelew ham tujarst önj e finans- än wärtshapspolitik engagiird heet.

Än likes, åltens köm et wider tu situatsjoone, weer et uk am en bekånen tut frisch ging. Än natörluk wus e grut Kreisreform dåt wichtiest biispiel. Suner ham wörd et di kris Nordfraslönj ai jeeuwe. Dåt tooch – 1969 – jäif et en pattsituatsjoon önj e loondäi än Berthold Bahnsen heet ferootuurding ouernümen. Än dåt dâi hi üt en frisch bewustweesen herüt. Et wus klåår for ham, dåt en nai ferwåltingsstruktur nüsi wus; dåt wus südånji klåår for di finans- än wärtshapspolitiker. Än et wus uk klåår, dåt liiwst åle frasche gebiite tuhuupefooted wårde schönj; heer wus di frasche önj ham tu schüns. Sin rees dâi di ütslåch än döör ham hääwe we jüdeer nai modern struktur aw kriseebene fungen. Dåt ma döörtuseeten wus mödji än hi füng uk en ordien mötjwin. Ouers sü as et bait modernisiiren foon ferwåltingsstruktuure – deer jeeft et je uk paralele önj üüs tid.

Dåt biispiel ma e Kreisreform wised ouers uk en läit sin wisjonäär hooneln. Di grute kris Nordfraslönj schölj en nai ouergripend regional bewustweesen schååfe. Än dåt as wålj uk luked. Da mansche fäile jam as nordfrasche. Wat wilems breecht, as dåt et uk e frasche språke än kultur nuch bääder tu gåågen kamt. Ouers da politikere än engagiirte iirenåmtlere foon diling schan je uk nuch wat tu douen hääwe.

Berthold Bahnsen heet for da frasche wat önj e gung seet. Än hi as åltens nuch en identifikatsjoonfiguur fort frischweesen. Wan huum aw wikipedia kiiked, wårt´r as „friesischer Minderheitenpolitiker“ beschraawen än önj Gyldendals Dansk Biografisk Leksikon stoot: „Bahnsen var friser“ „Berthold Bahnsen wus en fraschen“, bääder koon huum dåt eentlik ai seede.

Foole tunk for tuhiiren.